

3. Bij de Viering van een Honderdjarige te Damme.

(Ingekorte toespraak v P. Vandenberghe)

Deze uitzonderlijke gebeurtenis is zonder twijfel een unicum in de annalen van Damme. Vandaag hadden ook de tonen van de triomfklok uit 1390 van op het stadhuis moeten weergalmen tot over de vestingen. Jammer genoeg is onze klokkentoren daarvoor te bouwvallig.

De Bond der Gepensioneerden biedt U een kunstsotel aan waarop Gij herinneringen aantreft uit uw eeuwlange loopbaan.

Uw geboortehuis stond op de uiterste grens van Lissewege, waar Zeebrugge is ontstaan. Toen, in 1871, grense Lissewege nog aan de zee. Op de dag van uw doopsel was het bitterkoud - de winter 1870/71 staat vermeld als een van de strengste en langdurigste. Gelukkig was er een gediensstige buurman die zijn paard in de huifkar spande om de boreling, de vroedvrouw, de vader, en peter en meter langs de hobbelige hardvervroren aardeweg naar de kerk te voeren.

In het doopregister staat geschreven: "Anno Domini 1871, op 7 februari, ik ondergetekende, heb gedoopt Elisa-Justina Willaert, dochter van Emmanuel uit Vlissegem, oud 51 jaar, en van Isabella Haernout uit Uitkerke, oud 35 jaar. Peter: Haernout Ludovicus; meter: Deneve Amelia. S. Wulleman, onderpastoor."

Na de plechtigheid trok gans het gezelschap naar de afspanning "De Drie Koningen" waar, naar oud gebruik, warme gesuikerde wijn werd opgediend in grote tinnen kommen en uitgeschept met een tinnen pollepel in dikgeribde glazen romers. Intussen had de minne de zuigeling op de voutekamer in het bed van de kasteleines gestopt.

.... Elisa Gij zijt opgegroeid in een kroostrijk gezin. Emmanuel Willaert had bij zijn eerste vrouw, Cecilia Brouns, één kind nl. Eugenia ° 25/6/1852. Uit zijn huwelijk met Isabella Haernout zijn 9 kinderen gesproten: Karel Lodewijk ° 17/10/60, bekend als Sarle de kantonier, wonende te Oostkerke; Rosalie Francisca ° 27/9/62; Melanie Francisca ° 9/1/65; Stephanie Marie ° 15/3/67; Elisa Justina de gevierde ° 7/2/71; Oscar Medardus 2/873; Erminie Justine ° 1/9/74, de

joviale waardin, gehuwd met Frans Callewaert, en die de basis heeft gelegd van het thans zo geronommeerde restaurant "De Syphon"; Emiel Franciscus ° 19/7/76 en Irma Rosalie ° 25/6/1880.

Om te voorzien in de behoeften van dit groot gezin, was het karig loon van vader Willaert als strandwachter, zeker ontoereikend. Het lag voor de hand om met de zeven opkomende dochters een café te openen, waar de ééndag zeebezoekers, die een rustig plaatsje zochten aan het strand, een sober maal konden bekommen. Van een bejaard man, die destijds in de omgeving van de herberg woonde, vernam ik dat daar gouden zaken werden gedaan, deels door de badgasten, maar ook door de boerenzoons die op de zevendochterscafé kwamen afgevlogen als de bijen op een snoepkraam. Jammer dat die man de naam van de herberg had vergeten.

.... In de wijk van de Willaerts werden alle huizen onteigend voor het aanleggen van de haven van Zeebrugge. Vader Willaert stierf in 1900. De familie werd verspreid. Moeder Isabella met twee dochters, Stefanie en Elisa, ging naar Heist wonen op 5 november 1901. Ze openden op de Zeedijk een winkel van linnengoed en badartikels. Op 13 december 1903 stierf moeder.

In de oorlog 14/18 moesten Stefanie en Elisa de Zeedijk verlaten en ze betrokken een huis in de Leopold I laan, om daarna hun winkel voort uit te baten in de Kursaalstraat, naast de café "Bij Vostje": ... Elisa in Heist hebt Gij de schoonste jaren van uw leven doorgebracht. Gij hebt de opgang van Heist meegemaakt van nederig vissers- en boernedorp tot moderne badplaats.

... Het moet voor U een pijnlijke scheiding geweest zijn toen uw zuster Stefanie op 23 september 1953 overleed in de ouderdom van 86 jaar. Nog zeven jaar zoudt Gij alleen in winkeltje van de Kursaalstraat stand houden. Op 5 oktober 1960 nam de dochter van uw zuster Erminie, Alice Callewaert, U mee naar Damme in het Gasthof "van Maerlant".

.... Op het middenvlak van de U aangeboden kunstsotel staat de Heilige Elizabeth afgebeeld. Zij is de patrones van het Rustoord waar Gij nu als een prinsesje wordt verzorgd; zij is ook uw eigen patrones. Wij weten van deze heilige dat zij kwistig de werken van barmhartigheid heeft beoefend, inzonderheid "de naakten kleden" en "de dorstigen laven". Gij ook, Elisa, hebt de naakten gekleed in uw linnenwinkel en de dorstigen gelaafd in moeders café. Of dit ook werken van barmhartigheid waren... daar twijfel ik wat aan.

